

กรณีศึกษารายงานการสอบสวนการระบาดของโรค布鲁เซลโลซิส

จังหวัดสตูล พ.ศ.2547

บงกช เชื้อชาญยนต์, รัชสิรวัช ขุนหมวก, สุณีย์ เหมพัฒน์, นิด รักแจ้ง
สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 12 จังหวัดสงขลา

บทคัดย่อ

กลุ่มโรคติดต่อทั่วไป สคร.12 สงขลา ร่วมกับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสตูล และคณะ แพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ได้ร่วมกันออกสอบสวนโรค布鲁เซลโลซิส ระหว่าง วันที่ 19, 21 พฤษภาคม 2547 หลังจากได้รับแจ้งว่า มีผู้สัมผัสโรคที่มีอาการป่วย จำนวน 3 ราย ที่ฟาร์มแพะเนื้อแห่งหนึ่งในจังหวัดสตูล โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อยืนยันการเกิดโรค สาเหตุการเกิด โรค แหล่งแพร่โรค และเพื่อหาแนวทางในการควบคุมป้องกันการแพร่ระบาดของโรคต่อไป

จากการตรวจร่างกายของผู้สัมผัสโรค 10 ราย พบมีผู้สัมผัสโรค 3 ราย ที่มีอาการเข้าได้ กับโรค คือ มีไข้เรื้อรังมากกว่า 1 สัปดาห์ อ่อนเพลีย ปวดข้อ ปวดกล้ามเนื้อ กดเจ็บตาม กล้ามเนื้อ เหงื่อออกมาก และหนึ่งราย มีอาการอัมพาต และผู้สัมผัสโรคทั้งสามราย มีผล การตรวจทางห้องปฏิบัติการจากสถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ เป็นบวก รายแรกเริ่มมีอาการตั้งแต่ ต้นเดือนมีนาคม รายที่สองกลางเดือนมีนาคม รายที่สามต้นเดือนเมษายน 2547 เมื่อสอบถามการ สัมผัสโรคของผู้สัมผัส พบว่าผู้สัมผัสทั้ง 10 ราย ทำงานอยู่ในฟาร์มแพะเนื้อ ซึ่งมีแพะอยู่ ประมาณ 500 ตัว ประมาณปลายปี 2546 แพะเริ่มแท้งลูก และได้ส่งผลตรวจหาเชื้อ เริ่มพบแพะ มีเชื้อ布鲁เซลโลซิส ประมาณ 50 ตัว เดือนมีนาคม 2547 ได้ส่งเลือดตรวจ พบแพะมีผลเลือดเป็น บวก ประมาณ 180 ตัว ผู้เลี้ยงสัตว์มีผลบวก 3 ราย สำหรับผู้สัมผัสที่มีอาการทั้งสามราย พบว่า ทำหน้าที่ทำคลอดสัตว์ ล้างรก ให้นมลูกแพะ กลูกรก ส่วนผู้สัมผัสคนอื่นมีหน้าที่เลี้ยงแพะและ เลี้ยงวัว ให้การพยาบาลสัตว์ ผลการส่งเลือดตรวจซ้ำที่ ร.พ.สงขลานครินทร์ พบว่า ผู้สัมผัสมีผล เลือดเป็นบวก 4 ราย ผลยังไม่ชัดเจน 4 ราย ผลเป็นลบ 2 ราย ได้ให้ยา Rifampicin(300 mg) bid และ Doxycycline(100 mg) bid เป็นระยะเวลา 6 สัปดาห์ ผู้ป่วยทั้งสามรายได้รับยาครบ ได้ติดตาม ผู้สัมผัสที่มีอาการ 3 ราย (อีกหนึ่งรายไม่ได้ให้เนื่องจากแพทย์พิจารณาว่าน่าจะติดเชื้อมานานแล้ว) อย่างต่อเนื่อง พบว่า 2 เดือนต่อมา ผู้ป่วย 2 จาก 3 คน กลับมีอาการซ้ำ คือ มีไข้ ปวดศีรษะ อัมพาต ปัสสาวะมีเลือดปน และได้ไปรับการรักษาแล้ว

ข้อเสนอแนะ ได้แนะนำให้มีการเฝ้าระวังผู้ป่วยที่มีอาการไข้เรื้อรังมากกว่า 10 วัน และ เคยสัมผัสกับแพะ วัว หรือคัมมแพะ และแนะนำให้ผู้เลี้ยงแพะใช้ถุงมือในการทำคลอดสัตว์ ล้างรก ให้นมสัตว์ หรืออื่น ๆ ที่ต้องสัมผัสกับสิ่งคัดหลั่ง แนะนำให้คนงานป้องกันตนเองใน ระหว่างการทำลายสัตว์